

можливості потрапляння працівника ДПТС України у ситуацію, коли треба буде протидіяти правопорушнику або кільком правопорушникам, озброєним холодною зброєю, а застосування вогнепальної зброї є неможливим. Проте відпрацювання прийомів володіння холодною зброєю потребують якісного екіпірування.

Ще однією особливістю методики проведення занять з рукопашного бою є відпрацювання прийомів в особливих умовах: у засобах захисту (під час застосування сльозогінного газу), у темряві (темної доби, у приміщенні при вимкненому освітленні), однією рукою (у разі поранення), після значного фізичного навантаження (після переслідування правопорушника бігом з подоланням перешкод).

На заняттях з рукопашного бою прийоми нападу і самозахисту як із зброєю, так і без неї виконуються в різних ситуаціях, які постійно змінюються, на тлі значних фізичних навантажень і психічних напружень. У зв'язку з цим активна рухова діяльність у процесі навчання пов'язана з можливістю отримання курсантами важких тілесних, психічних і функціональних ушкоджень, що потребує постійної уваги керівників занять до питання профілактики травматичних ушкоджень.

Особиста безпека та безпека товаришів по службі – головна мета для того, щоб повернутися після служби додому живим та неушкодженим. Для досягнення цієї мети слід тренуватися, перемагати в збройних сутичках, застосовуючи ту техніку, яка є дієвою, а не ту, що вважається популярною чи відомою.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Положення про організацію професійної підготовки персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України : Наказ Державної пенітенціарної служби України від 23 верес. 2008 р. № 248.

2. Ануфрієв М. І. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ : навч. посіб. / Ануфрієв М. І., Бутов С. Є., Гіда О. Ф., Решко С. М. – К. : НАВС, 2003. – 338 с.

3. Техніка фізичного впливу на правопорушника в Національній жандармерії Франції : посіб. / за заг. ред. Б. І. Пилипіва. – К. : ГУВВ МВС України, 2007. – 50 с.

*Скриник Л. М.,
старший викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Інституту кримінально-виконавчої
служби;*

*Скриник М. В.,
викладач кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх
справ*

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИШАХ

Метод проектів або проектна технологія навчання не є принципово новим у світовій педагогіці. Ця технологія навчання виникла ще у 20-ті роки минулого сторіччя в США. Тоді метод проектів називали також методом проблем і пов'язувався він з ідеями гуманістичного напряму в філософії й освіті.

розробленими американським філософом і педагогом Дж. Дьюї та його учнем В. Кілпатріком. Дж. Дьюї пропонував організувати навчання на активній основі через діяльність учня відповідно до його особистого інтересу в цьому навчанні.

Ідеї методу проектів виникли в Росії практично паралельно з розробленнями американських під керівництвом російського педагога С. Т. Шацького 1905 р. За його керівництвом була організована група співробітників-однодумців, які намагалися активно використовувати проектні методи в практиці викладання.

У Великій Британії, США, Бельгії, Фінляндії, Німеччині та багатьох інших країнах метод проектів отримав широкий відгук і втілення.

Ураховуючи значне поширення на практиці проектної технології навчання, варто окреслити основні поняття, ознаки цієї технології.

Слово "проект" запозичено з латинської й походить від слова "proectus", яке буквально означає "кинутий уперед". У сучасному розумінні проект – це намір, який буде здійснено в майбутньому.

Проект – сукупність певних дій, документів, текстів для створення реального об'єкта, предмета, створення різного роду теоретичного/практичного продукту.

Часто ототожнюють два різних види діяльності – проектування й дослідження. Дослідження виявляє те, що вже існує, проектна діяльність створює новий продукт. Тобто проектування передбачає планування, аналіз, пошук, реалізацію, результат (замислив → спроектував → здійснив).

На сучасному етапі необхідною умовою навчання є впровадження таких методик, які б більш ефективно розкривали потенціал студентів, їх інтелектуальні, творчі та моральні якості, а також сприяли підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови, активізували їх пізнавальну діяльність, спонукали до творчого пошуку та самовдосконалення.

Одним з інноваційних і дієвих способів організації мовної діяльності на заняттях з іноземної мови є проектна методика, що сприяє кращому засвоєнню та закріпленню знань іноземної мови.

Метод проектів – це комплексний навчальний метод, який дає змогу індивідуалізувати навчальний процес, надає можливість курсантам виявляти самостійність у плануванні, організації та контролі своєї діяльності.

Метод проектів дає змогу курсантам виявити самостійність у виборі джерел інформації, способі її викладу та презентації. Проектна методика надає можливість проводити індивідуальну роботу над темою, яка викликає найбільший інтерес у кожного учасника проекту, що, поза сумнівом, спричиняє за собою підвищену мотивовану активність курсантів. Він сам обирає об'єкт дослідження, сам для себе вирішує: чи обмежитися підручником з іноземної мови (просто виконувати чергову вправу), або почитати інші підручники, передбачені програмою вищів. Проте часто курсанти звертаються до додаткових джерел інформації, аналізують, порівнюють, залишаючи найважливіше й найцікавіше.

Виконання проектних завдань дає змогу курсантам бачити практичну користь від вивчення іноземної мови, слідством чого є підвищення інтересу до цього предмета. У статті висвітлено використання проектної методики під час викладання іноземної мови.

Проектна форма роботи вважається однією з актуальних технологій, що дають змогу студентів знаходити практичне застосування нагромадjenням знань

з предмета. Вони розширюють кордони володіння мовою, отримуючи досвід від її практичного використання, вчать слухати іншомовну мову і чути, розуміти один одного під час захисту проектів. Студенти працюють з довідковою літературою, словниками, комп'ютером, тим самим надається можливість прямого контакту з автентичною мовою, чого не дає вивчення мови лише з допомогою підручника на занятті в аудиторії.

Робота над проектом – творчий процес. Студент самостійно або під керівництвом викладача здійснює пошук розв'язання якоїсь проблеми, для цього потрібне не лише знання мови, а й володіння великим обсягом наочних знань, володіння творчими, комунікативними й інтелектуальними вміннями. Робота над проектами розвиває уяву, фантазію, творче мислення, самостійність та інші особові якості. Для реалізації проектної методики необхідна серйозна підготовка, вивчення значного обсягу лексичного матеріалу, формування мовленнєвих навичок студентів на початковому етапі навчання у виші. Можна виділити такі види проектів:

інформаційні проекти. Цей тип проектів від початку спрямований на збирання інформації про будь-який об'єкт, явище; ознайомлення учасників проекту з цією інформацією, її аналіз та узагальнення фактів, призначених для широкої аудиторії. Такі проекти часто інтегруються в дослідницькі проекти і стають їх органічною частиною, модулем.

Групові проекти. Дослідження виконується групою студентів, але кожен студент окремо вивчає відповідний аспект обраної теми.

Міні-дослідження. Студент виконує індивідуальне соціальне опитування (анкетування або співбесіда).

Проект, який ґрунтується на роботі з літературними джерелами, де студент вибірково читає матеріал на тему, яка його цікавить. Науковці вважають, що останній тип проекту є нескладним для практичного використання. Працюючи над таким проектом, студент розвиває навички роботи з різноманітними літературними джерелами: з довідковою літературою, каталогами бібліотеки тощо. Такий вид проекту здебільшого притаманний для вивчення англійської мови для спеціальних цілей.

Дослідницькі проекти вимагають добре продуманої структури, позначених цілей, обґрунтування актуальності предмета дослідження для всіх учасників, позначення джерел інформації, продуманих методів, результатів. Вони повністю підпорядковані логіці невеликого дослідження і мають структуру, наближену до наукового дослідження, яке відбулося на професійному рівні.

Методисти виділяють такі етапи роботи над проектами:

- 1) визначення теми проекту;
- 2) визначення проблеми і мети проекту;
- 3) обговорення структури проекту, складання приблизного плану роботи;
- 4) пошук інформації: робота з різними джерелами, створення власної системи збереження інформації;
- 5) регулярні зустрічі, під час яких студенти обговорюють проміжні результати;
- 6) аналіз зібраної інформації, подальша координація дій;
- 7) підготовка презентації проекту – відеофільми, покази, використання мультимедійних ресурсів тощо;

- 8) захист проекту, опонування;
- 9) колективне обговорення проекту, експертиза, результати зовнішнього оцінювання, висновки;

Існують такі параметри зовнішнього оцінювання проекту:

актуальність та важливість проблем проекту, обов'язкове відношення до тематики навчальної програми;

обов'язкова участь кожного студента в проекті згідно з особистісних знань та можливостей;

ретельне вивчення проблеми та використання надбаних раніше знань з інших галузей науки;

уміння висловлювати та захищати свою власну думку щодо прийнятих рішень, робити висновки, брати активну участь у дискусії;

презентабельність та естетичність отриманих результатів проекту.

Для успішного впровадження проектів у навчальний процес необхідно враховувати специфіку конкретної навчальної дисципліни та особливості кожного типу проекту. Використання проектної методики вимагає від викладача високої кваліфікації та професійних навичок. Він, у свою чергу, повинен таким чином добирати комплекс вправ і завдань, який би ефективно підготував студентів до виконання проекту.

Проектна методика вважається однією з найбільш перспективних підходів у викладанні мови, оскільки допомагає побудувати своєрідний місток між реальним та чимось швидко досяжним. По-перше, проект допомагає інтегрувати іноземну мову у власну мережу комунікативної компетенції того, хто вивчає мову. Це заохочує застосовувати широкий діапазон комунікативних навичок, дає змогу студентам використовувати інші сфери знань та надає можливість описати те, що є важливим в їхньому житті. По-друге, проект робить мову більш пов'язаною з потребами того, хто навчається так як вони вчать спілкуватися про власний внутрішній світ, свою країну, свої думки та потреби. По-третє, проект налагоджує більш тісний зв'язок між мовою та культурою.

Список використаних джерел

1. Бориско Н. Сучасні тенденції в методиці навчання німецької мови як іноземної / Н. Бориско // *Germanistik in der Ukraine*. – К : Вид. центр КНЛУ, 2007. – № 2. – С. 116–130.
2. Коваленко О. Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформації іншомовної освіти / О. Коваленко // *Іноземні мови в навчальних закладах*. – Педагогічна преса. – 2003. – С. 4–10.
3. Крючков Г. Болонський процес як гармонізація Європейської системи вищої освіти / Г. Крючков // *Іноземні мови в навчальних закладах*. – Педагогічна преса. – 2004. – С. 4–8.
4. Савічук В. Я. Застосування проектної методики у викладанні англійської ділової мови для студентів спеціальності “Туризм” / В. Я. Савічук // *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки*. – 2009. – Вип. 6. – С. 129–133. – (Серія. Філол. науки).